

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa: **J. M. M.**, bytom M. č. 52, K., zastúpeného JUDr. Michalom Treščákom, ml., advokátom so sídlom Slovenskej jednoty č. 8, Košice proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o výšku úrazovej renty**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 8. októbra 2010, č. k. 7Sp/62/2009-32, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 8. októbra 2010, č. k. 7Sp/62/2009-32, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 8. októbra 2010, č. k. 7Sp/62/2009-32, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo 222-4054/2009 z 27. júla 2009, ktorým odporkyňa rozhodla, že navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 3. októbra 1994, má nárok na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov od 1. januára 2004 v sume 2181,21 € mesačne, až do zmeny podmienok rozhodujúcich pre priznanie nároku na úrazovú rentu, na jej výplatu, alebo na určenie jej sumy podľa zákona o sociálnom poistení.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal zrušenia rozhodnutia odporkyne, lebo podľa jeho názoru mu v súlade s § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. má náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti (ďalej aj „náhrada“) vyplácať vo výške, v akej mu táto náhrada bola priznaná (101 732 Sk mesačne) po jej znížení o sumu invalidného dôchodku (7719 Sk mesačne). Navrhovateľ namietal, že táto náhrada, považovaná od 1.1.2004 za úrazovú rentu, mu od 1.1.2004 patrí vo výške 94 013 Sk mesačne. Krajský súd mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 12C 261/99 zo dňa 9.3.1999 v spojení s uznesením sp. zn. 12C 261/99 z 18.3.1999 súd rozhodol, že navrhovateľovi od 01.09.1999 do budúca patrí náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti 65 805,18 Sk mesačne, po vykonaní zrážok. Taktiež mal za preukázané, že ku dňu 31. decembra 2003 bola navrhovateľovi táto náhrada vyplácaná vo výške 65 711 Sk mesačne. Krajský súd vyslovil právny názor, že ustanovenie § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení je potrebné vykladať v kontexte celej právnej úpravy a to predovšetkým v súvislosti s ustanovením § 260 ods. 1, veta za bodkočiarkou zákona č. 461/2003 Z. z. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že náhrada za stratu na zárobku, považovaná za úrazovú rentu, mu má byť po 1.1.2003 vyplácaná bez odpočítania dane z dôvodu, že od 1.1.2004 sú dávky podpory a služby zo sociálneho poistenia oslobodené od dane z príjmov podľa § 9 ods. 2 písm. a/ zákona č. 595/2003 Z. z., s týmto tvrdením sa krajský súd nestotožnil dôvodiac, že toto oslobodenie sa týka dávok priznaných pred 1.1.2004 a nie dávok priznaných podľa predpisov účinných do 31.12.2003. Náhrada za stratu na zárobku nie je úrazovou rentou priznanou podľa §§ 88 a 89 zákona č. 461/2003 Z. z., ktorá nepodlieha dani zo mzdy podľa § 9 ods. 2 písm. a/ zákona č. 595/2003 Z. z. Pokiaľ ide o výklad slovného spojenia „v sume, v akej patrili k 31.12.2003“, podľa názoru krajského súdu je za takú sumu potrebné považovať sumu, v akej bola náhrada za stratu na zárobku vyplácaná k 31.12.2003 po jej zdanení.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním v ktorom namietal, že krajský súd nesprávnym právnym posúdením veci dospel k nesprávnemu právnemu názoru. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľovi ku dňu 31. decembru 2003 patrila náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti v sume 94 013 Sk mesačne a po odvedení dane z príjmu mu bola vyplácaná suma 65 711 Sk mesačne. Dňom 1.1.2004 vstúpil do účinnosti zákon č. 595/2003 Z. z., ktorý v § 9 ods. 2 písm. a/ oslobodil náhradu od dane z príjmu. To znamená, že oslobodením náhrady od dane z príjmu a jej zmenou na úrazovú rentu mala byť navrhovateľovi počnúc dňom 1. januára 2004 vyplácaná

suma 94 013 Sk mesačne, t.j. náhrada priznaná rozsudkom Okresného súdu Košice II. sp. zn. 12C 261/1999 vo výške 65 805,18 Sk, medziročne valorizovaná spôsobom stanoveným právnym predpisom až na sumu 94 013 Sk mesačne k 31. decembru 2003. Odporkyňa v preskúvanom rozhodnutí rozhodla o nároku navrhovateľa na úrazovú rentu len vo výške 2181,21 €, t.j. 65 711,13 Sk, teda v nižšej sume, ako mu bola určená k 1.9.1999. Podľa jeho názoru odporkyňa nebola oprávnená znovu posudzovať nárok na náhradu a meniť jej výšku by mohla len v prípade zmeny pomerov. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zruší a vráti jej vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že postup navrhovaný navrhovateľom, aby odporkyňa prevzala výplatu náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vo výške valorizovanej sumy súdom priznanej náhrady bez jej zdanenia, je v rozpore s platnou právnou úpravou a takýto postup by viedol k pozitívnej diskriminácii poberateľov dávok, na ktoré im vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a spôsobil by negatívnu diskrimináciu poberateľov dávok, na ktoré vznikol nárok po 31. decembri 2003. V tejto súvislosti poukázala na ustanovenie § 88 zákona o sociálnom poistení, ktorý stanovuje, úrazová renta, na ktorú vznikol nárok po 31. decembri 2003 je 80 % denného vymeriavacieho základu. Taktiež poukázala na skutočnosť, že z dikcie § 272 ods. 3 zákona vyplýva, že pri transformovanej úrazovej rente nejde o úrazovú rentu podľa zákona, ale sa naďalej ide o náhradu, ktorá sa iba považuje za úrazovú rentu. Keďže aj po 1. januári 2004 ide o náhradu za stratu na zárobku, patrí navrhovateľovi suma, v akej mu táto náhrada patrila k 31. decembru 2003, t. j. po zdanení. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januá-

ra 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za dávky podľa tohto zákona, a to v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003; ak nárok na výplatu týchto plnení trval k 31. decembru 2003, plnenia sa vyplácajú aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 260 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľovi bola k 31. decembru 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku a že nárok na jej výplatu trval aj po tomto dni.

V prípade náhrady za stratu na zárobku v danom prípade ide o plnenie vyplývajúce z náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom, ide teda jednoznačne o plnenie, uvedené v § 260 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Spornou medzi navrhovateľom a odporkyňou bola otázkou, či náhrada za stratu na zárobku, ktorá navrhovateľovi patrila do 31. decembra 2003, a ktorá sa od 1. januára 2004 považuje za úrazovú rentu (§ 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.), má byť vyjadrená vo výške, v akej bola k 31.12.2003 skutočne vyplácaná, teda po odpočítaní dane, alebo vo výške zodpovedajúcej výške nezdanenej náhrady za stratu na zárobku.

Rozsudkom Okresného súdu Košice II. č. k. 12C 261/1999 z 9. marca 1999 v spojení s opravným uznesením z 18. marca 1999 bola zamestnávateľovi navrhovateľa uložená povinnosť za obdobie od 1.9.1999 do budúca zaplatiť navrhovateľovi mesačne sumu 65 805,18 Sk vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca po vykonaní zákonných zrážok, to znamená, že navrhovateľovi náhrada straty na zárobku patrila vo výške, zistenej po odpočítaní dane od sumy priznanej náhrady a na základe takého postupu mu k 31.12.2003 patrila vo výške 65 711 Sk mesačne. V tomto kontexte treba vykladať aj ustanovenie § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. tak, že k 31.12.2003 podľa predpisov účinných do 31.12.2003 náhrada za stratu na zárobku v danom prípade patrila vo výške, zistenej po odpočítaní dane z príjmu.

Aj keď odvolací súd súhlasí s námietkou navrhovateľa, že odporkyňa nie je oprávnená znovu posudzovať nárok na náhradu za stratu na zárobku a meniť jej výšku, v danom prípade odporkyňa výšku tejto náhrady, vyplácanej k 31.12.2003 nemenila. Rozhodnutie o tom, že navrhovateľovi od 1.1.2004 patrí úrazová renta v sume 2181, 21 Eur (65 711 Sk) mesačne je v danom prípade reakciou odporkyne na požiadavku navrhovateľa, aby mu náhradu za stratu na zárobku považovanú za úrazovú rentu vyplácala vo vyššej sume, ako mu podľa odporkyne patrila k 31.12.2003 a patrí aj po 31.12.2004. Ak by totiž také rozhodnutie nevydala, zabránila by navrhovateľovi domáhať sa preskúmania jej postupu v konaní pred súdom.

Pokiaľ sa v § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. hovorí o „sume, v akej patrila do 31. decembra 2003“, je v danom prípade potrebné za túto sumu považovať sumu v akej bola náhrada za stratu na zárobku vyplácaná, lebo výška náhrady, ktorá mu k 31.12.2003 po zdanení patrila nebola medzi účastníkmi sporná a v súlade s § 260 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sa táto náhrada vypláca vo výške, ktorá patrila k 31.12.2003 vypláca aj po tomto dni.

Nemožno pritom stotožňovať úrazovú rentu, priznanú podľa §§ 88 a 89 zákona č. 461/2003 Z. z., ktorá od 1.1.2004 dani z príjmu nepodlieha, a náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ktorá sa podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. za úrazovú rentu iba považuje, a ktorá dani z príjmu podlieha

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné

Odporkyňa preto nepochybila, keď rozhodnutím číslo 222-4054/2009 z 27. júla 2009 vyriekla, že navrhovateľ má nárok na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov od 1. januára 2004 v sume 2181,21 € mesačne. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 2 O.s.p.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 O.s.p. lebo navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa na ich náhradu nárok nevznikol.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská